

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی میاندوآب

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

(COURSE PLAN) طرح دوره

دانشکده : پرستاری	گروه آموزشی: پرستاری	مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی، پرستاری
نام درس : پرستاری اورژانس در بحران و حوادث غیر مترقبه	تعداد واحد : ۱.۵	نوع واحد : واحد نظری و ۰.۵ واحد عملی
پیش نیاز: پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد ، پرستاری بزرگسالان و سالمندان (۳-۱)، اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریهای شایع در ایران	روز و ساعت برگزاری کلاس: مکان برگزاری : دانشکده پرستاری	
مسئول برنامه :	شماره تماس دانشکده:	
مدرسین (به ترتیب حروف الفبا):	Tehيه و تنظيم :	
آدرس پست الکترونیکی:		
تاریخ تدوین / بازنگری: ۱۴۰۱ بهمن ۳		

معروفی درس: ضرورت تفهیم به دانشجویان این رشته به منظور کسب آگاهی در مورد اصول و مفاهیم پرستاری در فوریت ها ،حفظ جان مصدومین و انجام کمک های اولیه و توانایی لازم در کمک رسانی به بیماران اورژانس و بهره گیری از مهارت های تفکر خلاق و فرآیند حل مشکلات به طور عملی با نحوه ارائه مراقبت فوری پرستاری به مصدومین ، بیماران و خانواده آنها در موارد اورژانس ، در خارج از بیمارستان ، جامعه و در بخش های اورژانس با رعایت اولویت در تصمیم گیری ها و استفاده از ابزارهای پیشرفته در جهت برقراری تامین راه هوایی و جریان خون خواهد بود.

عنوانی کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- ✓ آشنایی با طب اورژانس و ساختارهای بخش اورژانس، بررسی و شناخت بیمار در فوریت‌ها و ملاحظات اخلاقی، کاربرد
- ✓ فرایند پرستاری در فوریت‌ها، استانداردهای مربوط به فوریت‌ها، تریاژ
- ✓ آشنایی با صدمات ناشی از ضربه و شکستگی‌ها، در رفتگی‌ها و صدمات عضلانی اسکلتی و مراقبت‌های پرستاری آن
- ✓ آشنایی با اورژانس‌های چشم و گوش و حلق و بینی
- ✓ آشنایی با اورژانس‌های شکم (آپاندیسیت، پانکراتیت، کوله سیستیت، انسداد روده)
- ✓ آشنایی با اورژانس‌های صدمات قفسه سینه و صدمات نخاعی
- ✓ آشنایی با اورژانس‌های شایع صدمات سر
- ✓ آشنایی با روش‌های پیشرفته مدیریت راه هوایی در شرایط بحرانی
- آشنایی با مراقبت‌ها و برخورد با آسیب‌های ناشی از عوامل محیطی (سرمازدگی - گرم‌زدگی - سوختگی - برق گرفتگی و بلایای طبیعی)
- ✓ آشنایی با مسمومیت‌ها مانند داروها، مواد غذایی و عالئم و پیشگیری از آن‌ها
- ✓ آشنایی با گزیدگی و کمک‌های اولیه مربوط به آن حوادث زمان جنگ

❖ اهداف کلی

- ✓ با اصول پرستاری در فوریت‌ها و بلایا و مراقبت‌های پرستاری اورژانس در موارد فوری بر اساس فرایند پرستاری آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ اهمیت مراقبت‌های پرستاری در بخش اورژانس را توضیح دهد.
- ✓ مسائل مربوط به بهداشت روانی پرستار در بخش اورژانس را بیان کند.
- ✓ خصوصیات پرستار اورژانس را بر شمارد.
- ✓ طبقه‌بندی فوریت‌ها را تعریف کند.
- ✓ تریاژ را تعریف کند

❖ اهداف کلی

- ✓ با اصول پرستاری در فوریت ها ای سیستم اسکلتی - عضلانی آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ مراقبت های پرستاری اورژانس در برخورد با انواع شکستگی، دررفتگی و آسیبها ای عضلانی اسکلتی را شرح دهد.

- ✓ آسیب بافت نرم ، کشیدگی و پیچ خوردنگی را توضیح داده ، روش های اداره این مصدومین را شرح دهد.

- ✓ مصدومین دچار آسیب اندام فوقانی را اداره کند.

- ✓ مصدومین دچار آسیب اندام تحتانی را اداره کند.

- ✓ انواع گج ، روش های گج گیری و مراقبت های مربوط به آن را شرح دهد.

- ✓ علائم آمبولی چربی را شرح داده ، مراقبت های اورژانس آن را توضیح دهد.

- ✓ روش های مناسب بی حرکتی عضو شکسته یا در رفته را روی ماقت نشان دهد.

- ✓ روش های مناسب بی حرکتی ستون فقرات را روی ماقت نشان دهد.

- ✓ روش های مناسب پانسمان و بانداز را روی ماقت نشان دهد.

❖ اهداف کلی

- ✓ با روش های پیشرفته مدیریت راه هوایی در شرایط بحرانی آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ فراغیر بتواند روش های لوله گذاری را شرح و انجام دهد.

- ✓ فراغیران بتوانند با روش های جدید مثل (LMA) راه هوایی را باز نگه دارد و شرح دهند.

- ✓ دانشجو بتواند ایروی دهانی و بینی و موارد منع استعمال آن ها را بداند و شرح دهد.

❖ اهداف کلی

- ✓ با مراقبت ها و برخورد با آسیب های ناشی از عوامل محیطی(سرما زدگی- گرمایش- غرق شدگی- سوختگی- برق گرفتگی) و بلایای طبیعی آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ دانشجو قادر باشد پاتوفیزیولوژی عوامل محیطی و تاثیر و علائم و درمان ها و پیشگیری از آن ها را شرح دهد.

✓ انواع سوختگی را از نظر عمق و درجه آن ها را شرح دهد.

✓ انواع سوختگی را از نظر علل و علایم مربوط به آن ها را شرح دهد.

✓ مراقبت ها و اقدامات اولیه در مورد سوختگی ها را به تفکیک بیان نماید.

✓ انواع مختلف سرما زدگی را با ذکر علایم بیان کند.

✓ انواع مختلف گرمایش- غرق شدگی را از آن ها را شرح دهد.

✓ درمان گرمایش- غرق شدگی و برخوردهای اولیه و مراقبت ها را به صورت تفکیک در آن ها بیان کند.

✓ روش برخورد با بیمار غرق شده را توضیح دهد.

✓ روش برخورد، پیشگیری و درمان از بیمار برق گرفتگی را توضیح دهد. ۹۱-مراحل هیپوترمی را توضیح دهد.

✓ مصدوم دچار صاعقه زدگی ، سیل ، زلزله را اداره کند.

❖ اهداف کلی

- ✓ با روش های پیشگیری و درمان در اورژانس های عصبی (تروما به سر) آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

✓ انواع تروما به سر را بیان کند.

✓ مراقبت ها و اولویت ها را در بیماران مبتلا به تروما به سر به ترتیب تفکیک شده بیان نماید.

✓ مکانیسم آسیب در صدمات سر را توضیح دهد.

✓ روش محاسبه سطح هوشیاری بیمار را توضیح دهد.

❖ اهداف کلی

- ✓ با علل، روش های پیشگیری و درمان در اورژانس های شکمی آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ انواع خدمات واردہ به شکم را شرح و روش های مراقبتی را بیان نماید.
- ✓ اورژانس های حاد شکمی را نام ببرد.
- ✓ مراقبت های اولیه در رابطه با اورژانس حاد گوارشی را شرح دهد.

❖ اهداف کلی

- ✓ با مراقبت های پرستاری اورژانس در فوریت های قفسه سینه آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ بیمار دچار ترومای قفسه سینه را مورد بررسی قرار دهد.
- ✓ انواع شکستگی دندنه ها را توضیح داده ، و مصدوم مربوطه را مورد مراقبت قرار دهد.
- ✓ خدمات مربوط به پلور را شرح داده و مصدوم مربوطه را مورد مراقبت قرار دهد
- ✓ خدمات پارانشیم ریه را توضیح داده و روش های اداره مصدوم را اجرا کند.
- ✓ بیمار دچار حمله آسماتیک را مورد مراقبت قرار دهد.
- ✓ بیمار مبتلا به آمبولی ریه را مورد مراقبت قرار دهد.

❖ اهداف کلی

- ✓ با علل، روش های پیشگیری و درمان در مسمومیت ها آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ مسمومیت های دارویی با ذکر علائم و مراقبت های اولیه شرح دهد.
- ✓ راه های مختلف ورود سم به بدن را نام ببرد.

- ✓ علایم و نشانه های مسمومیت در بدن شرح دهد.
- ✓ روش های درمانی و پیشگیری و تفاوت های درمانی در مسمومیت ها توضیح دهد.
- ✓ اهداف کلی درمان مسمومیت ها را توضیح دهد.
- ✓ مسموم آلوده به سموم خوراکی را اداره نماید.
- ✓ مسموم آلوده به سموم پوستی را اداره نماید
- ✓ مسموم آلوده به سموم استنشاقی را اداره نماید.
- ✓ مسموم آلوده به سموم تزریقی را اداره نماید

❖ اهداف کلی

- ✓ با علل، روش های پیشگیری و درمان در ضربات و اورژانس های چشم و گوش آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ انواع خدمات وارد به چشم را شرح و روش های مراقبتی را بیان نماید.
- ✓ انواع خدمات وارد به گوش و بینی را بیان و روش های مراقبتی را شرح دهد.
- ✓ اورژانس های حاد چشمی را نام ببرد.
- ✓ مراقبت های اولیه در رابطه با اورژانس چشمی را شرح دهد.
- ✓ اورژانس های حاد گوش و بینی را نام ببرد.
- ✓ مراقبت های اولیه در رابطه با اورژانس گوش را شرح دهد.
- ✓ اقدامات پرستاری مناسب در موارد اورژانسی ورود اجسام خارجی به چشم را بیان کند.
- ✓ اقدامات پرستاری مناسب در موارد اورژانسی ورود اجسام خارجی به گوش را بیان کند.
- ✓ اقدامات پرستاری مناسب در موارد اورژانسی ورود اجسام خارجی به بینی را بیان کند..

❖ اهداف کلی

- ✓ با انواع سلاح های کشتار دسته جمعی و اقدامات پرستاری در حوادث جنگ آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

- ✓ دانشجو در پایان دوره باید بتواند:
- ✓ سلاح های کشتار جمعی را نام ببرد.

- ✓ اقدامات پرستاری مناسب در موارد بحران های مواد شیمیایی را بیان کند.
- ✓ اقدامات پرستاری مناسب در موارد بحران های مواد منفجره را بیان کند.
- ✓ منطقه داغ / گرم / سرد را توضیح دهد.
- ✓ تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی منطقه داغ را توضیح دهد.
- ✓ تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی منطقه گرم را توضیح دهد.
- ✓ تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی منطقه سرد را توضیح دهد.
- ✓ اقدامات پرستاری مناسب در موارد بحران های مواد شیمیایی (عوامل اعصاب ، عوامل تاول زا ،) را بیان کند

❖ اهداف کلی

- ✓ با روش های پیشگیری و درمان در گزیدگی ها آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ علائم و نشانه های مار گزیدگی را ذکر نماید.
- ✓ مراقبت ها و اقدامات اولیه و پیشگیرانه در خصوص مار گزیدگی شرح دهد.
- ✓ مراقبت ها و علائم مربوط به گزیدگی حشرات و اقدامات اولیه در رابطه با آن ها ذکر نماید.
- ✓ واکنش های مربوط به گزیدگی عنکبوت و مراقبت های اولیه آن را شرح دهد.

❖ اهداف کلی

- ✓ با اصول احیای قلبی – ریوی پایه و پیشرفته آشنا گردد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ✓ اقدامات اولیه حیات را تعریف کند.
- ✓ روش‌های مختلف بازکردن راه هوایی و دادن تنفس مصنوعی را توضیح دهد.
- ✓ روش های خارج نمودن جسم خارجی از راه هوایی را شرح دهد.
- ✓ روش صحیح برقراری گردش خون را توضیح دهد.
- ✓ مراحل مختلف احیا قلبی – ریوی پایه را در مصدومین مختلف را توضیح دهد.

- ✓ موارد کاربرد دستگاه الکتروشوك را بیان کند.
- ✓ نحوه صحیح استفاده از دستگاه الکتروشوك را توضیح دهد

❖ روشن آموزش

حضوری

مجازی

ترکیبی

❖ امکانات آموزشی

- ✓ اسلاید پروژکتور ، کامپیوتر ، تخته سفید

❖ منابع درسی

آیا کتاب /مقاله خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارد؟ بله خیر

در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

صفحات و فصلهای مشخص شده برای مطالعه	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندها، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
بر اساس سرفصل های کتاب و عنوانین هر جلسه مشخص می باشد.	۱. میستوویچ جوزف-هفن برنت-کارن کیت) اورژانس های طبی پیش بیمارستانی پایه(، گروه مترجمین وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی، مرکز مدیریتی حوادث و فوریت های پزشکی تهران- انتشارات سیمین دخت ۹۳۸۴.
	۲. کتاب جامع CPCR برگرفته از انجمن قلب آمریکا. ۲۱۹۵. تالیف حامد حسنی، مرضیه کمالی
	۳. تازه های احیا قلبی و ریوی. تالیف لیلی یکه فالح، طاهره صادقی، محدثه بابایی. انتشارات سالمی. تهران. ۹۳۱۹.
	۴. بلد سوبرایان- پورتر رایرت- جرج ریچارد- اورژانس های طبی پیش بیمارستانی میانی- گروه مترجمین- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی تهران- انتشارات سیمین دخت ۹۳۸۵
	۵. نیک روان فرد، نحوه اداره مصدومین در سوانح و اورژانس، انتشارات نور دانش ۱۳۸۳. غفاری ف، پرستاری فوریت ها، انتشارات بشری ۱۳

نحوه دسترسی دانشجویان به مقاله

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسنده‌گان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات

❖ آزمون‌های تکوینی (کوییز / میان‌ترم)

- ✓ آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته اید؟ بله خیر
- ✓ در صورت وجود تعداد و نوع آزمونها را ذکر کنید.

شماره	عنوان آزمون	نوع آزمون	زمان آزمون

❖ تکالیف و پروژه‌های دانشجویان

تکالیف طول ترم

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	هدف از ارائه تکلیف	زمان تحويل
۱	تکلیف اول کلاسی			
۲	تکلیف دوم کلاسی			
۳	تکلیف سوم کلاسی			
۴	تکلیف چهارم کلاسی			

❖ پروژه درسی

- ✓ آیا برای درس خود پروژه پایان ترم /میان ترم در نظر گرفته اید؟ بله خیر
- ✓ در صورت پاسخ مثبت شرح مختصر و هدف از ارائه آن را بنویسید.

.....

.....

❖ ارزشیابی دانشجویان

موارد ارزشیابی	بارم نمره
آزمون میان ترم	۷
آزمون پایان ترم	۱۰
شرکت فعال در کلاس و حضور و غیاب	۱
تکالیف و سایر فعالیت ها	۲

❖ مقررات

✓ حداقل نمره قبولی

✓ تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس

تاریخ ارائه	ساعت ارائه	موضوع جلسه	مدرس	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
جلسه اول		آشنایی با طب اورژانس، بررسی و شناخت بیماران در فوریت ها، ملاحظات اخلاقی، تربیاز و طبقه بندی آن		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه دوم		آشنایی با اورژانس های خدمات اسکلتی عضلانی، آتل گیری و مراقبت های پرستاری آن		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه سوم		آشنایی با اورژانس های چشم و گوش و حلق و بینی		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه چهارم		آشنایی با اورژانس های عصبی (تروما به سر)		سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	کلاس درس سیستم کامپیوتر تخته سفید	آزمون میان ترم آزمون پایان ترم
جلسه پنجم		آشنایی با خدمات		سخنرانی، بحث و	کلاس درس	آزمون میان ترم

آزمون پایان ترم	گفتگو، پرسش و تخته سفید	سیستم کامپیوتر پاسخ	قفسه سینه، شکم و صدمات نخاعی و مراقبت های پرستاری آن	
آزمون میان ترم	سخنرانی، بحث و کلاس درس	آشنایی با آسیب های ناشی از عوامل	جلسه ششم	
آزمون پایان ترم	گفتگو، پرسش و تخته سفید	سیستم کامپیوتر پاسخ	محیطی(سرمازدگی و گرمادگی)	
آزمون میان ترم	سخنرانی، بحث و کلاس درس	آشنایی با آسیب های ناشی از عوامل محیطی و بالیای طبیعی (برق گرفتگی - غرق شدنگی - سوختگی - سیل و...)	جلسه هفتم	
آزمون میان ترم	سخنرانی، بحث و کلاس درس	آشنایی با حوادث زمان جنگ(سلاح	جلسه هشتم	
آزمون پایان ترم	گفتگو، پرسش و تخته سفید	های کشتار دسته (جمعی)		
آزمون میان ترم	سخنرانی، بحث و کلاس درس	مراقبت های پرستاری اورژانس	جلسه نهم	
آزمون پایان ترم	گفتگو، پرسش و تخته سفید	در مسمومیت ها - انواع گزیدگی		